

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ПРИДНІПРОВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА
АРХІТЕКТУРИ»**

КАФЕДРА економічної теорії та права
(повна назва кафедри)

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з навчально-виховної роботи

Галина ЄВСЕСВА

«01» бересня 2021 року

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Правознавство

(назва навчальної дисципліни)

спеціальність 122 «Комп'ютерні науки»
(шифр і назва спеціальності)

освітньо-професійна програма «Комп'ютерні науки»
(назва освітньої програми)

освітній ступінь бакалавр
(назва освітнього ступня)

форма навчання денна
(денна, заочна, вечірня)

розробники Лаухіна Людмила Миколаївна, Скачедуб Світлана Анатоліївна.
(прізвище, ім'я, по батькові)

1. АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Правознавство – дисципліна, в якій вивчаються актуальні питання з теорії держави і права та провідних галузей українського законодавства, що дає можливість зрозуміти складні проблеми держави і права, конституційного процесу, державного будівництва та правового регулювання відносин у багатьох галузях суспільного життя, а також порядок та встановлені законодавством вимог щодо захисту порушених прав.

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

	Години	Кредити	Семестр	
			IV	
Всього годин за навчальним планом, з них:	90	3	90	
Аудиторні заняття, у т.ч:	30		30	
лекції	30		30	
лабораторні роботи				
практичні заняття				
Самостійна робота, у т.ч:	60		60	
підготовка до аудиторних занять	15		15	
підготовка до контрольних заходів	15		15	
виконання курсового проекту або роботи				
опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях	30		30	
підготовка до екзамену				
Форма підсумкового контролю			залік	

(Handwritten signature)

3. СТИСЛИЙ ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни: формування у майбутніх спеціалістів системи знань з основ теорії держави і права та провідних галузей права (конституційного, адміністративного, цивільного, трудового, сімейного тощо); засвоєння методів правового регулювання економіки, з'ясування засад юридичного забезпечення підприємницької й господарської діяльності.

Завдання дисципліни: формування правової свідомості та правової культури студентської молоді, надання допомоги студентам у з'ясуванні проблем становлення державності та правової системи України, правового забезпечення створення засад громадянського суспільства, демократичної держави соціально-правового спрямування, ознайомлення з порядком розв'язання господарських спорів, розгляду цивільних, адміністративних та кримінальних справ; ознайомлення з механізмом захисту прав і свобод людини і громадянина, формування вмій та навичок користування нормативно-правовими актами.

Пререквізити дисципліни: Курс лекцій з цієї дисципліни базується на засвоєнні студентами наступних дисциплін: «Політологія», «Соціологія», «Філософія».

Постреквізити дисципліни: Набуті знання з дисципліни «Правознавство» можуть бути використані у вивченні наступних дисциплін «Основи охорони праці та цивільного захисту», «Теорія прийняття рішень», а також у подальшій професійній діяльності.

Компетентності: **ЗК1.** Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. **ЗК2.** Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. **ЗК6.** Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями. **ЗК7.** Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. **ЗК9.** Здатність працювати в команді. **ЗК10.** Здатність бути критичним і самокритичним. **ЗК11.** Здатність приймати обґрунтовані рішення. **ЗК13.** Здатність діяти на основі етичних міркувань. **ЗК14.** Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. **ЗК15.** Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Заплановані результати навчання: **ПР21.** Вміння враховувати соціальні, екологічні, етичні, економічні аспекти, вимоги охорони праці, виробничої санітарії і пожежної безпеки під час формування технічних рішень. **ПР23.** Застосовувати базові професійні і наукові знання в галузі соціально-гуманітарних та економічних наук у пізнавальній та професійній діяльності.

Методи навчання:

1. Методи організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності (пояснення, розповідь, лекція, бесіда, робота з підручником; ілюстрування, демонстрування);

2. Методи стимулювання навчальної діяльності (навчальна дискусія, забезпечення успіху в навчанні, створення ситуації інтересу у процесі викладення, створення ситуації новизни, опора на життєвий досвід студента; стимулювання обов'язку і відповідальності в навчанні).

Форми навчання: групові, колективні, індивідуальні.

4. СТРУКТУРА (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН) ДИСЦИПЛІНИ

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин, у тому числі				
	усього	л	п	лаб	с/р
Змістовий модуль 1. Основи правознавства.					
Основи теорії держави	6	2			4
Основи теорії права.	6	2			4
Поняття правовідносин, законності та правопорядку.	6	2			4
Основи конституційного права України	6	2			4
Основи адміністративного права.	6	2			4
Основи цивільного права України.	6	2			4
Право власності в Україні.	6	2			4
Основи господарського права України.	6	2			4
Основи трудового права України.	6	2			4
Трудовий договір. Робочий час та час відпочинку.	6	2			4
Основи кримінального права України.	6	2			4
Основи житлового права.	6	2			4
Основи сімейного права.	6	2			4
Основи спадкового права	6	2			4
Правоохоронні органи України.	6	2			4
Разом за змістовим модулем 1.	90	30			60
Усього годин	90	30			60

5. ЛЕКЦІЙНИЙ КУРС

	Тема занять	Кількість годин
1	Основи теорії держави	2
2	Основи теорії права.	2
3	Поняття правовідносин, законності та правопорядку.	2
4	Основи конституційного права України	2
5	Основи адміністративного права.	2
6	Основи цивільного права України.	2
7	Право власності в Україні.	2
8	Основи господарського права України.	2
9	Основи трудового права України.	2
10	Трудовий договір. Робочий час та час відпочинку.	2
11	Основи кримінального права України.	2
12	Основи житлового права.	2
13	Основи сімейного права.	2
14	Основи спадкового права	2
15	Правоохоронні органи України.	2
	УСЬОГО	30

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Практичні заняття не передбачені навчальним планом.

7. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Лабораторні заняття не передбачені навчальним планом.

8. САМОСТІЙНА РОБОТА

	Вид роботи / Назва теми	Кількість годин
	підготовка до аудиторних занять	15
	підготовка до контрольних заходів	15
1	Опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях: Правова та соціальна держава та її ознаки. Громадське суспільство: поняття, ознаки та проблеми становлення в Україні. Механізм держави.	2
2	Галузі та інститути права. Систематизація законодавства	2
3	Поняття норми права та правовідносин. Юридична відповідальність. Законність. Правопорядок.	2
4	Верховна Рада України – єдиний орган законодавчої влади в Україні. Президент України. Прем'єр-міністр України. Кабінет Міністрів України та інші органи виконавчої влади. Місцеве самоврядування в Україні. Гарантії прав та свобод людини та громадянина в Україні..	2
5	Розгляд справ про адміністративні правопорушення.	2
6	Основні інститути цивільного права. Недійсні правочини та їх наслідки. Захист цивільних прав.	2
7	Право інтелектуальної власності Способи забезпечення виконання зобов'язань. Найпоширеніші види договірних зобов'язань (купівля-продаж, міна, дарування, рента, оренда та ін.).	2
8	Особливості правового регулювання в окремих галузях господарювання. Правове регулювання фінансової діяльності. Засади правового регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Спеціальні режими господарювання в Україні. Податки та їх види. Відповідальність за порушення податкового законодавства.	2
9	Поняття дисципліни праці та її забезпечення. Правове регулювання внутрішнього трудового розпорядку. Дисциплінарні стягнення. Матеріальна відповідальність працівників та порядок відшкодування матеріальних збитків.	2
10	Контракт – особливий вид трудового договору. Трудова книжка працівника. Припинення трудового договору та його причини. Види обліку робочого часу. Право на відпочинок. Види часу відпочинку. Особливості робочого часу та часу відпочинку для неповнолітніх, жінок та інвалідів. Правове регулювання оплати праці.	2
11	Поняття, види та ціль кримінального покарання. Система кримінальних покарань. Особливості кримінальної відповідальності неповнолітніх. Підстави для звільнення від кримінального покарання.	2
12	Умови користування житловими приміщеннями. Приватизація державного житлового фонду.	2

13	Права подружжя. Шлюбний договір. Права та обов'язки батьків і дітей. Опіка та піклування. Усиновлення. Порядок припинення шлюбу.	2
14	Прийняття спадщини. Спадковий договір.	2
15	Поняття судочинства. Конституційний статус суддів. Характеристика судової системи України. Уповноважений Верховної Ради України з прав людини. Органи юстиції. Нотаріат. Адвокатура.	2
УСЬОГО		60

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Основними методами контролю є письмовий (контрольна робота), тестовий.

10. ПОРЯДОК ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Змістовий модуль 1. Основи правознавства. З дисципліни «Правознавство» передбачено один змістовий модуль. Максимальна кількість балів, яку може отримати студент, вивчаючи дисципліну – 100 балів. Основна форма контролю змістового модуля – письмова контрольна робота. Під час поточного контролю 15 балів студент отримує за відвідування лекцій та наявності конспекту лекційного матеріалу та конспекту самостійного опрацювання матеріалу за темою лекції (за 1-15 лекцію по 1 балу). 85 балів студент отримує за виконання завдання контрольної роботи змістового модуля:

кожне теоретичне питання (2 питання) – 30 балів – усього 60 балів;

кожен тест (5 тестів) – 5 балів – усього 25 балів.

30 балів за теоретичне питання студент отримує, якщо дав повну, правильну і обґрунтовану відповідь, продемонстрував знання джерел права, показав навички самостійного опрацювання матеріалу, зробив узагальнення та висновки.

26-29 балів за теоретичне питання студент отримує, якщо дав повну і правильну відповідь, продемонстрував знання джерел права, самостійно зробив узагальнення та висновки, але лише частково показав навички самостійного опрацювання матеріалу.

20-25 балів студент отримує за відповідь на теоретичне питання, якщо в основному розкрив його зміст, але окремі аспекти не знайшли свого відображення; відсутня системність знання матеріалу курсу та відчувається невпевненість студента у висновках.

10-19 балів студент отримує, якщо у відповідях на теоретичне питання лише частково розкриває його зміст.

1-9 балів студент отримує, якщо студент у відповідях на теоретичне питання висвітлює лише окремі його фрагменти, практично зовсім не розкриває його зміст, допускається помилок, плутається у нормативних документах.

Студент отримує 0 балів, якщо теоретичне питання не розкрито, відповідь неправильна, студент не має чіткого уявлення про предмет.

За тестове завдання студент за кожну правильну відповідь отримує 5 балів, за неправильну – 0 балів.

Підсумкова оцінка з дисципліни дорівнює оцінці змістового модуля 1.

11. ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика курсу передбачає відповідальність викладача і студента; прозорість оцінювання; інформування та реалізацію політики академічної доброчесності.

При організації освітнього процесу здобувачі вищої освіти та викладачі діють відповідно до нормативної бази академії.

Курс передбачає індивідуальну та групову роботу в колективі.

Передбачається систематичне відвідування студентами аудиторних занять, за винятком поважних причин.

Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.

Пропущені лекції без поважних причин, студент відпрацьовує формуванням відповідного конспекту. Контрольну роботу пропущеного поточного контролю (ПК) студент обов'язково повинен написання у призначений додатково викладачем час. Не відпрацьовані таким чином пропущені заняття, відсутність результатів поточного контролю є підставою для не допуску студента до екзамену.

Кожен зі студентів в своїй діяльності, в процесі навчання, повинен дотримуватись принципів академічної доброчесності, які містяться в Кодексі доброчесності ДВНЗ ПДАБА від 5.07.2018 р.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає:

– самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);

– посилення на джерела інформації, у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей інших авторів;

Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.

В разі, якщо виникають випадки порушення поведінки в аудиторії з боку студента до нього застосовується методи виховного та адміністративного впливу в передбаченому в академії порядку.

Якщо студент має сумніви або непевність, що його дії або бездіяльність можуть порушити Кодекс академічної доброчесності Академії, він може звернутися за консультацією до Комісії з питань академічної доброчесності.

12. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Конституція України: Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року // Голос України. - 1996, 13 лип.
2. Про внесення змін до Конституції України: Закон України від 8 грудня 2004 р // Відомості Верховної Ради України (ВВР України). - 2005. - № 2. - Ст. 44
3. Декларація про державний суверенітет України: Прийнята Верховною Радою Української РСР 16 липня 1990 року // Відомості Верховної Ради Української РСР. - 1990. - № 31. - Ст. 429.
4. Про громадянство України: Закон України від 18 січня 2001 року // ВВР України. - 2001. - № 13. - Ст. 65
5. Про власність: Закон України від 7 лютого 1991 р. // Відомості Верховної Ради УРСР. - 1991. - № 20. - Ст. 249.
6. Господарський кодекс України від 16.01.2003 // ВВР України. - 2003.- №№18-22. - Ст. 397.
7. Сімейний кодекс України прийнятий Верховною Радою України 10 січня 2002р. із змінами і доповненнями, внесеними згідно із Законом України від 26 грудня 2002р. №407-IV. Набув чинності з 1 січня 2003р. // Відомості Верховної Ради України, 2002, №21-22, ст.135.
8. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 року // ВВР. - 2003. - № 435 IV.
9. Житловий кодекс України від 30 червня 1983 р. // Відомості Верховної Ради (ВВР), 1983, Додаток до N 28, ст.573.
10. Цивільний процесуальний кодекс України від 18 березня 2004р. №1618-IV // Офіційний сайт Верховної Ради України www.rada.gov.ua
11. Закон України «Про виконавче провадження» // ВВР України. - 1999.- №24.- Ст. 207; 2003.- №5.- Ст. 46; 2003.- №16.- Ст. 127.
12. Закон України «Про забезпечення вимог кредиторів та реєстрацію обтяжень» від 18.11.2003 №1255-IV // ВВР України.-2004.-№11.- Ст. 140.

13. Закон України «Про застава» від 02.10.1992 №2654-XII // ВВР України. – 1992.– №47.– Ст. 642; 2003.– №30.– Ст. 247; 2003.– №38.– Ст. 313; 2004.–№11.– Ст. 140.
14. Закон України «Про іпотеку» Закон України від 05.06.2003 №898-IV // ВВР України. – 2003.– №38.– Ст. 313.

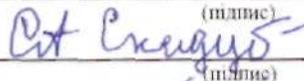
Допоміжна

1. Основи права України / За ред. проф. В.Л. Ортинського. - Вид. друге, доп. і перероб. - Львів: Оріяна - Нова, 2020.
2. Основи правознавства: Навч. посіб. / За ред. В.П.Пастухова.- К., 2017.
3. Основи правознавства: Навч. посіб. / За ред. П.І.Гнатенка.- К.: Юридична книга, 2018.
4. Основи правознавства: Навч. посіб. / Кер. авт. кол. О.В. Негодченко. - 3-є вид., доп. та перероб. — К., 2018.
5. Правознавство: Навчальний посібник / Кравчук М.В., Гладун З.С. та ін.; За ред. М.В. Кравчука. - 2-ге вид., перероб. та доп. - Тернопіль, 2015.
6. Правознавство: Навчальний посібник / За заг. ред. П.Д. Пилипенка. - Львів: Новий світ, 2015
7. Правознавство: Підручник / Авт. кол.: Берлач А.І., Карпенко Д.О., Ковальський В.С., Колодій А.М. та інші; За ред. В.В. Копейчикова. - К.: Юрінком Інтер, 2015.
8. Адміністративне законодавство України / Гл. ред. Д.А. Гребешук. - К., 2014.
9. Господарське право України: Підруч. для студ. вищ. навч. закл. / М.К.Галантич, С.М.Грудницька, О.М. Міхатуліна та ін.- К.:МАУП, 2015.
10. Житлове законодавство України / Упор. М.І. Мельник, М.Т.Хавронюк. - К., 2016
11. Загальна теорія держави і права. Навч. посібн./ За редю Копейчикова. – К.: Юрінкомінтер, 2001.
12. Земельне право України / За ред. Гетьмана А.П., Шульги М.В. - К.: Юрінком Інтер, 2020.
13. Карлицький С.М. Трудове право України: Навч. посібник. - К.: Прецедент, 2004
14. Кодекс Законів про працю України з постатейно систематизованими матеріалами // Упоряд. і наук. ред. В. М. Вакуленко. - К., 2021.
15. Конституційне право України: Підручник / За ред. В.Ф. Погорілка. - 4-те вид. - К : Наукова думка, 2016.
16. Кравченко В.В. Конституційне право України: Навчальн. посібн: - Вид. 3-тє, виправл. та доповн. - К.: Атіка, 2016.
17. Кримінальне право України: Загальна частина: Підручник / М.І.Бажанов, Ю.В.Баулін, В.І.Борисов; За ред. проф. М.І. Бажанова, В.В.Сташиса, В.Я.Тація. -2-ге вид., перероб. і допов. -К.: Юрінком Інтер, 2018.
18. Кримінальне право України: Особлива частина: Підручник / М.І.Бажанов, Ю.В.Баулін, В.І.Борисов та ін; За ред. проф. М.І.Бажанова, В.В.Сташиса, ВЛ.Тація. - 2-ге вид., перероб. і допов. -К.: Юрінком Інтер, 2018.
19. Панченко М.І. Цивільне право України: Навч. посібн. - К.: Знання, 2015.
20. Правові основи підприємницької діяльності: Навч. посібник / Наук. кер. Л.А.Жук. - К., 2020.
21. Прокопенко В.І. Трудове право України: Підручн. -3-тє вид. - Х., 2019.
22. Роїна О.М. Трудові правовідносини: Практичн. посібн. - 2-ге вид. - К., КНТ, 2018.
23. Сімейне право України: Підручник / За заг. ред. В.І Борисова, І.В.Жилінкової. -К.: Юрінком Інтер, 2019.
24. Скакун .Ф. Теорія держави і права. – Харків: Консум, 2019.
25. Тенькав С. О. Науково-практичний коментар до Господарського кодексу України від 16 січня 2003 р. -К., 2017.
26. Трудове право України: Навч. посібник для студентів юрид. спеціальностей вищих навч. закладів / За ред. П.Д. Пилипенка. - К.: Ін Юре, 2016.

27. Трудове право України в вопросах и ответах: Учебн.-справ. пособие / Г.С.Гончарова - 4-ое изд., перераб. и доп. - Харьков: Одиссей, 2015.
28. Цивільний кодекс України: Науково-практичний коментар: У 2 ч. / За ред. Я.М. Шевченко. - К.: Ін Юре, 2019.

13. INTERNET-РЕСУРСИ

1. Офіційний сайт Національного банку України: [електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua>
2. Офіційний сайт Державної служби статистики України [електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
3. Державна податкова служба України [Електронний ресурс]// Режим доступу: // www.sta.gov.ua
4. Міжнародний центр перспективних досліджень [Електронний ресурс] // Режим доступу: // www.icsps.kiev.ua

Розробники	 _____	(Людмила ЛАУХІНА) (Прізвище, ініціали)
	 _____	(Світлана СКАЧЕДУБ) (Прізвище, ініціали)
Гарант освітньої програми	 _____	(Наталя ВЕЛЬМАГІНА) (Прізвище, ініціали)

Силабус затверджено на засіданні кафедри економічної теорії та права
Протокол від «30» 06 2021 року № 9